

Sõsarad Kihnus mere peol

SIIRI SAARMETS
kultuurinõunik

12. juuli pärastlõunal startis Rakverest üksteist sõsarad ja valla kultuurinõunik ning kultuuritöötaja Kihnu saare poole, et viia kihnlastele näha meie valla rahvatantsu. Ise läksime osa saama nende merepeost ning kultuuri- traditsioonidest.

Peale pakkide äraandmist ootasid meid Kihnu sadamas jalgrattad, millega kulgesime mööda saart kõik kolm päeva. Esimese päeva õhtul sai proovitud Kihnu rahvamaja tantsupõrandat, korrata esinemiskava ning tutvuda saare ööeluga.

Kihnu mere pidu tähistas sel aastal oma 15. juubeliaastat ning naisrahvatantsurühmal Sõsarad oli au olla nende peol esinejaks. Mandrilt viisime kaasa kuus tantsu, millest kaks olid rühmajuhendaja omalooming. Vaatamata vihma poolt saadetud vingerpussidele õnnestus naiste tants ning publik võttis meid rõõmsalt ja soojalt vastu. Osalesime veel pärja punumise ja

Viru memmed Kihnus.

FOTOD: SIIRI SAARMETS

Tartumaalt pärit segarahvatantsurühma Torbikud tantsude õpitubades ning proovisime selga kihnu naise rahvarõivaid.

Kolmanda päeva hommikul ootas meid rahvamaja juures lahtine kastiauto, millega sõitsime mööda saart ja tutvusime

sealse eluoluga. Käisime tuletornis, maitstesime parimat kihnu käsitööjäästist ning lõpp-punktiks oli muuseum. Kuna Kihnu muuseumi tähistas oma 50. sünnipäeva, saime osa ka sünnipäevapeost. Kuulasime kohalike naiste laulu, saime aimu

„juubilari“ tegemistest ning nautisime trio Druo muusikalisi etteasteid.

Aitäh Kihnule meid vastu võtmast ja rühmajuhendajale Kristi Palitsale tore reisi organiseerimise eest.

Sõmeru Sõsarad sadamas ...

.. ja auto kastis.

Kihnu muuseum.

Kihnu naised.

Kutsetunnistusest korstnapühkija ja pottsepp võib maksta kodu või elu

Kõigil, kes pakuvad pottsepa või korstnapühkija teenust, peab olema kutsetunnistus. Valesti paigaldatud või hooldamata küttesüsteem võib põhjustada tõsise õnnetuse ja mõjutada ka kindlustushüvitise väljamaksmist.

Möödunud aastal oli kodudes 431 tulekahju, neist 77 oli seotud küttesüsteemiga. 29 tulekahju sai alguse küttesüsteemiga seotud ehituslikust puudusest või vale paigalduse tõttu.

„Mitmed tulekahjud on alguse saanud sellest, et ahjule korstnaks pandud metalltoru pole õigesti isoleeritud ning kütmisega kuumaks läinud toru on süüdanud vahelae või puittalad. Neid olukordi saaks ära hoida, kui õppinud meister ehitise üle vaataks. Meistri kutsumine on lõppkokkuvõttes odavam kui tulekahju tagajärgedega tegelemine,“ ütles päästameti ohutusjärelvalve osakonna ekspert Tiina Kiil.

Kütteseadmeid paigaldades või hooldades peab tellija aga veenduma, et töö tegijal on oskusi ja teadmisi tõendav kutsetunnistus. Lisaks tasub meele pidada, et kui tulekahju puhkeb hooldamata või nõuetele mittevastavast küttekehast, võib see õnnetuse korral mõjutada ka kindlustushüvitise väljamaksmist.

Kõik küttesüsteemidega seotud toimingud peavad pottsepad ja korstnapühkijad kandma küttesüsteemide portaali. Pottsepad ja korstnapühkijad näevad seal ülevaadet tehtud töödest ning tegemata tööde intervallidest. Küttesüsteemi omanik saab samuti väga hea ülevaate enda küttesüsteemi korrasoleku ja puhastamise vajaduse kohta.

„Küttesüsteemide puhastamisesse ei tasu suhtuda kergekäeliselt. Näiteks eelmisel aastal süttis põlema saunamaja, mille korstnat

ei olnud kunagi puhastatud. Kui spetsialist oleks küttesüsteemi üle vaadanud, siis oleks viga avastatud ja tulekahju polekski olnud. Peale küttesüsteemi puhastamise ongi üks korstnapühkija ülesanne hinnata kogu küttesüsteemi ohutust,“ ütles Kiil.

Kütteseadmeid ja selle lõõre tuleb puhastada minimaalselt korra aastas. Kui eramaja omaniku oskused lubavad ja vahendid on olemas, siis võib oma maja korstnat ka ise pühkida, kuid vähemalt korra 5 aasta jooksul peab seda vaatama ka kutseline korstnapühkija. Korter-, rida- ja paarismajades peavad kutselised korstnapühkijad käima igal aastal.

Juhul kui küttesüsteemide kasutamise käigus tekib mingeid probleeme, peab valdaja/omanik veenduma selles, et küttesüsteemi on võimalik edasi kasutada enda ja teiste jaoks ohutult. Vajadusel tuleb tellida pädev spetsialist, kes kontrollib küttesüsteemi üle.

Sagedased on ka juhud, kus inimesed on eluruumi kütteseadme (ahju, pliidi või kamina) ehitanud ja kasutusele võtnud, kuid ei ole seda seadustanud. Sellisel juhul tuleb kütteseadme ohutus tõendada tagantjärei ning kütteseadme seadustada. Olemasoleva küttesüsteemi seadustamise või uue ehitamise tingimusi saab uurida kohalikust omavalitsusest.

Lisaks suitsuandurile peab igas tahkekütteseadme ja gaasiseadmega kodus olema ka vingugaasiandur.

Teenust pakkuvate kutseliste korstnapühkijate ning pottseppade kontaktandmed ja nende tööpiirkonnad leiab Päästameti ohutusportaalist: <https://ohutusportaal.paasteamet.ee/kuttesusteem/login>

Kutsetunnistuse kehtivust saab kontrollida Kutsekoja kodulehel <https://www.kutsekoda.ee/>.

Sügisest muutub Rakvere valla huvihariduse ja -tegevuse toetamise kord

19. juunil toimunud Rakvere vallavolikogu istungil muudeti omavalitsuse poolt kehtestatud huvihariduse ja -tegevuse toetamise korda. Mitmetes paragrahvides täpsustati sõnastust, kuid fikseeriti ka olulised muudatused.

Olulisemad muudatused on järgmised:

- lasteaias käivate 6–8-aastaste laste huviharidust uue korra kohaselt enam ei toetata; toetus on kuni 19-aastastele üldhariduskoolide ja ametikoolide õpilastele;
 - toetuse saamise eelduseks on õpilase ja tema vähemalt ühe vanema või eestkostja rahvastikuregistrijärgne elukoht Rakvere vallas;
 - toetust antakse juhul, kui õpilane ja vanem on valda registreeritud 31. detsembri seisuga. See nõue hakkab kehtima alates 01.01.2025.
 - toetuse andmine lõpetatakse, kui õpilane asub elama teise omavalitsusse;
 - toetuse saamiseks peab lapsevanem esitama taotluse läbi valla kodulehe iseteeninduskeskkonna. Esitada saab ainult ühe taotluse lapse kohta. Taotlus tuleb esitada hiljemalt 10. oktoobriks;
 - huvihariduse ja -tegevuse lepingud sõlmitakse kolmepoolset – vald, lapsevanem, teenuseosutaja. Lepingud peavad olema sõlmitud hiljemalt 31. oktoober;
 - toetust ei kanta lapsevanema arveldusarvele, igakuine omavaheline arveldamine toimub omavalitsuse ja teenuseosutajate vahel;
 - huvihariduse omandamist munitsipaalmuusikakoolis hakatakse kompenseerima selliselt, et valla poolt tasutakse täies ulatuses õppekoha arvestuslik maksumus, õppemaksu tasub lapsevanem;
 - huvihariduse omandamist teistes huvikoolides (nii era- kui munitsipaalhuvikoolid) või huvitegevuses osalemist kompenseeritakse valla poolt kuni 100 euro ulatuses ühes kalendrikuus. See tähendab, et ka näiteks Rakvere spordikoolis osalemist toetatakse maksimaalselt 100 euro ulatuses kuus ning ülejäänud tuleb tasuda lapsevanemal;
 - puudega õpilaste ja vähekindlustatud peredest pärit õpilaste puhul võib omavalitsus eraldi vallavalitsuse korraldusega vähendada pere poolt tasutava omaosaluse suurust ja suurendada vallavalitsuse poolt kompenseeritava osa suurust;
 - kui õpilane lahkub huvikoolist või huviringist, tuleb lapsevanemal ja teenuseosutajal sellest vallavalitsusele teada anda hiljemalt 5 tööpäeva jooksul;
 - kui õpilane on puudunud huvikoolist või huviringist vähemalt üks kuu või kui lapsevanem ei ole tasunud omaosalust vähemalt ühe kuu, tuleb teenuseosutajal sellest vallavalitsust teavitada. Puudunud perioodi eest või perioodi eest, mil lapsevanem ei ole tasunud omaosalustasu, vallavalitsus ei maksa.
- Küsimuste korral pöörduge valla haridus- ja noorsootöönõunik Monica Jaanimetsa poole, tel 5866 4670 või monica.jaanimets@rakverevald.ee alates 5. augustist.

Õppetootuste avaldusi saab hakata esitama alates 1. septembrist

Esimesse klassi astuval õpilasele makstakse Rakvere valla eelarvest ranitsatoetust. Toetuse saamine ei olene perekonna sissetulekute suurusest ega sellest, millisesse kooli laps läheb. Ranitsatoetuse suurus on 150 eurot.

Selleks, et toetus lapsevanema pangakontole kanda, ootab vallavalitsus lapsevanemalt või eestkostjalt avaldust. Avaldusi saab hakata esitama valla veebilehel www.rakverevald.ee iseteeninduskeskkonnas alates 1. septembrist.

Üldhariduskooli 10., 11. ja 12. klassi õpilane saab õpingutega seotud kulutuste katmiseks taotleda valla eelarvest gümnaasiumitoetust. Gümnaasiumitoetust on õigus taotleda kõigil gümnaasiumiastme õpilastel, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht on Rakvere vallas. Toetust saab taotleda kaks korda õppeaasta jooksul. Esimene osa makstakse välja septembrikuus esitatud avalduse alusel peale õpilaste nimekirjade kinnitamist Eesti hariduse infosüsteemis. Teistkordne väljamakse tehakse jaanuaris saabunud avalduse alusel. Toetuse ühekordne määr on 65 eurot, õppeaastas kokku on võimalik toetust saada 130 eurot. Gümnaasiumitoetuse saamiseks esitab lapsevanem või täisealine õpilane iseteeninduskeskkonnas avalduse. Avaldusi saab hakata esitama alates 1. septembrist.

Rakvere Valla Sõnumid

RAKVERE VALLAVALITSUS
Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevald@numid@gmail.com
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Kõik ajalehes Rakvere Valla Sõnumid avaldatud artiklid, fotod jm materjal, on autoriõiguste seadusega kaitstud. Nende avaldamine ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud. Artikleid tsiteerides või refereerides tuleb alati säilitada viide algallikale ja autorile.

Kontrollituim sotsiaalteenus on nüüd hooldekodu

MEELI TUUBEL
Sotsiaalministeeriumi hooldekande osakonna nõunik

Hooldereform jõustus 1. juulil 2023 ja tähendas avaliku sektori rahalist sekumist hooldusevajajatele ja nende peredele, et muuta hooldekodukoht rahaliselt kättesaadavaks. Aasta hiljem, 5. juulil 2024 tegi Riigikohtu üldkogu otsuse, kas see ülesanne oli õigesti seatud ja õiglaselt rahastatud omavalitsuste jaoks.

Aastajagu kehtinud sotsiaalhoolekande seaduse muudatuse arutelu jõudmine Riigikohtu täiskoosseisu otsuseni selle kaalukuse tõttu märgib kohtuvõimu efektiivsust ja kohalike omavalitsuste teadlikkust oma õiguste kaitsmisel. 16. aprillil kogu päeva kestnud üldkogu istung oli ka avalikult jälgitav. Paljud senised hooldekodukoha kättesaadavuseks toetuse saanud lähedased jälgisid mõningase murelikkusega 18 riigikohtu kohtuniku õigusvaidlust, küll aga täiesti arusaadavat arutelu.

Üldhooldusteenust peab nii korraldama kui rahastama kohalik omavalitsus

Riigikohtu vaidluse keskmes ei ole küsimus, kas riigi otsus rahastada seniselt enamasti eakate ja nende perede õlul olevat kallist hooldekodusteenust oli õiguspärane, vaid kas selle ülesande täitjad, omavalitsused on õiglaselt rahastatud täpsustatud kohustuse täitmiseks. Kohus kinnitas täna, et eakate hoolduse korraldamine on omavalitsuslik ülesanne.

Hooldereformiga täpsustati seaduses selle kohustuse ulatust rahastamisel ja omavalitsustele anti raha vastavalt eakate osakaalule elanikkonnas, 2023. aastal 39,2 ja 2024. aastal 59,4 miljonit eurot, järgnevatel aastatel arvestatakse ka omavalitsuste maksutulude tõusuga pensionäride tuludest. 2023. aasta rahastusest on omavalitsused kasutanud 25,7 miljonit eurot otsesteks kuludeks hooldekodude hoolduskulude tasumiseks ja ülejäänud võimaldas omavalitsustel korraldada elamist toetavaid teenuseid.

Kohtusse jõudis omavalitsuste ebaselgus, kas riigi antud ülesanne rahastada hooldekodu kohamaksusest hoolduspersonali

Illustreeriv foto.

FOTO: ERAKOGUST

kulude osa on sedavõrra ulatuslik reguleerimine riigi poolt, et see muutub riiklikuks ülesandeks ja teenusekorraldus peaks olema teistsugune.

Alternatiivina tuli kohut arutada, kas omavalitsusliku ülesande korral on see rahastatud õiglaselt: kas omavalitsuse jaoks on hooldekodus hoolduskulude ülesande rahastamine sedavõrra ülemäärane kohustus, et kannatavad teised avalikud teenused nagu tänavate korrashoid või lasteaedade kohtade tagamine. Riigikohtu seisukoht on, et ülemääraseid kulutusi hooldekodukoha tagamiseks peab iga omavalitsus halduskohtus tõendama.

Riigikohtu üldkogus lahendati omavalitsuse ülesannete rahastamise probleem laiemalt

Hooldekodukoha osalise rahastamise ülesande vaidlus lahendas tegelikult laiemalt omavalitsuslike ülesannete rahastamise põhimõttelisi küsimusi. Tuliseid arutelusid on olnud viimase kahe aasta jooksul Riigikogus, sotsiaalkomisjonis, meedias ja kohalike omavalitsustega. Sotsiaalkindlustusamet jälgis hooldereformi rakendamisel erilise tähelepanuga üldhooldusteenuse osutajate teenuse kvaliteeti ning regionaal- ja põllumajandusministeerium hoidis silma peal omavalitsuste kulutustel.

Sotsiaalhoolekande seaduse muudatus, et osa hooldekodude kuludest tuleb omavalitsusel kanda riigi antud rahatoega, sõltumata teenust vajava inimese ja tema perekonna rahakotist, ei tähendanud omavalitsuste vabastamist kohustusest korraldada hooldusteenuseid ja rahastada neid vastavalt vajadusele. Omavalitsuse ülesanne on kohapeal korraldada erinevaid

sotsiaalteenuseid ja kujundada pikaajalise hoolduse teekond: kas ühel hetkel on tarvis abistamist kodus, aidata liikuda sotsiaaltranspordiga tervishoiuteenustele, kohandada avalikku ruumi erivajadusi arvestavaks või kui miski muu ei aita, otsustada koos hooldust vajava inimese ja tema perega professionaalse hoolduse kasuks hooldekodus.

Erinevad arusaamad omavalitsuste õiglasest rahastamisest võisid tuleneda sellest, et eelistatakse ööpäevaringset turvalisust pakkuvat hooldekodu kodus abi osutamisele, kus inimesel ja tema lähedastel on vaja oma toimetulekut rohkem ise korraldada. Mõjutab ka kaugemal elamine keskustest ja eluruumide kehvad olukorrad.

Omavalitsusele on antud õigus otsustada hooldekodu kohamaksust tasutava hoolduskulude piirmäär, mis aitab hoida omavalitsuse kulud kontrolli all. Mõnes kohalikus omavalitsuses on tehtud otsused, et inimeste valik ei piirduks vaid vähemate tingimustega hooldekodude vahel. Samas sätestab seadus ka kättesaadavuse põhimõtte, mis tähendab, et hooldekodu kohamaksu piirmäär ei tohi olla nii madal, et üldhooldust vajavad inimesed ei saa teenust üldse või peab selleks liiga kaua ootama. Täpsustuseks, hooldereform keskendub eakatele, mitte psüühilise erivajadustega inimestele, kelle jaoks on riigi poolt korraldatud erihoolekandeteenused.

Hooldekodude kulud on suurenenud paratamatult

Õiglane ei oleks ka arvata, et hooldereformita hooldekodude tasu hinnad ei tõusnuks. Hooldekodude kulud on olnud aastaid pin-
ges, kuna ligi 80% kuludest

katsid hooldekodudes olijad ja nende pered ning tõusnud kulude jätmine üksnes peredele oleks ebaõiglane.

Senise kalleima sotsiaalteenuse rahastuskoorem on nüüdseks nihkunud avalikule sektorile, prognooside kohaselt peaks inimeste omafinantseering vähenema 52%-ni.

Riigi rahastus oli suunatud just hoolduspersonali jaoks, et panustada madala palgataseme töstmiseks kõrge kvalifikatsiooninõudega hooldustöötajate ja nende abistajate. Hooldereformiga nähti ette kohustus tuua ka hooldustöötajate töökoormus madalamaks. Jõustudes küll 2026. aastal, siis paljud hooldekodud täidavad nõuet juba praegu. Ootus sotsiaalteenuste kvaliteedi paranemisele on suur: paremad tingimused, suurem privaatsus ja hooldustöötaja suurem tähelepanu.

Eelmisel aastal tegi hooldekodukoha valiku 940 inimest, kellest 80% tegid selle valiku pärast hooldereformi jõustumist 1. juulil. Hooldusvajadus oli suur, muudatus aitas vähendada omastehooldajate koormust. Meil on 30 000 täisealist pereliiget, kes hooldavad oma lähedast, neist pool on suure hoolduskoormusega, rohkem kui 20 tundi nädalas. Hooldust vajavad inimesed ei tekkinud hooldereformi tõttu, vaid tulid hooldereformiga nähtavaks.

1. septembrist on Uhtna hooldekodu kohatasu suurusena kalendrikuus 1270 eurot, sh kohaliku omavalitsuse eelarvest 650 eurot ja isikuhoolduskuludeks 620 eurot. Sätestatud isikult võetav hoolduskulude tasu sisaldab ööpäevaringset majutust, toitlustust ja muid teenuse osutamisega seotud kulusid, sh ravimid ja hooldusvahendid.

1+1 = 2 Sämi + siil = Sämi Siil

SIRJE REBANE
kaaskirjutaja

Kui matemaatika kõrvale jätta ja keskenduda sissejuhatuseks ainult sõnamängule, siis on asi selge.

Sämi – Eesti Entsüklopeedia seletab seda järgmiselt: küla Lääne-Virumaal Rakvere vallas Kunda jõe keskjooksul, iidne sillakoht Tallinna-Narva maanteel. Novgorodi kroonik mainib seal 1268 peetud novgorodlaste-pihkvalaste võidukat lahingut ordu, piiskoppide ja Taani kuninga ühisjõududega. 1658 oli samas Rootsi ja Vene väe kokkupõrge – Sämi jõgi, Kunda jõe kohalik nimi.

Siil - ehk harilik siil on siillaste sugukonda, siili perekonda kuuluv imetaja, üks kahest Eestis elavast siili perekonna liigist.

Eesti rahvapärimeses on siil tuntud targa nõuandjana, selles rollis esineb ta näiteks rahvuseeposes „Kalevipoeg”. Targa siili kujundit on Andrus Kivirähk parodeerinud romaanis „Mees, kes teadis ussisõnu”.

Kokkuvõtlikult tähendab see siis seda, et Sämi Siil on just selles külas tegutsev osaühing, mis on registreeritud sellise nime all oktoobris 2022 ja mille omanikuks on Andres Plaat ning tegevusaladeks lisaks majutusele ja toitlustusele ka erinevate puhkevõimaluste pakumine – kanuumatkad, paintball, puhkemaja ja saunad, sünnipäevad jms.

Vestlusvoorst Andresega koorub välja tõsiasi, et kuigi nime valik oli juhuslik – kõlab hästi kokku ja päriselt sibavad siin ka siilid ringi - on tegelikult tegemist targalt rajatud ja targalt toimetava ettevõttega.

„Alustasin kanuudega juba varem. Kanuud olid olemas. Jõgi jäi silma ja tundus kanuutamiseks sobiv. Otsin kohta. Seega olen selle alaga tegelenud juba 10 aastat. Valdavalt tegelen kõigi asjadega ise, on üks täiskohaga töötaja ja suvehooajal abilisid.”

Jah, tegelikult on Andres ise hoopiski ehitusinsener, kes tegeleb teede ehituse alal. Kanuumatkadega pani teda tegelema isiklik huvi ja tahtmine inimes-

Kanuutajate lemmik – parvsaun.

FOTOD: ERAKOGU

Puhkajate käsutusse on võimalik anda 20 kanuud.

Malevlaste paintball'i lahing Sämis.

tele midagi pakkuda. Seda kinnitab ka kodulehelt leitud juhtmõte: „Meie eesmärgiks on pakkuda ekstreemseid elamusi kõikidele, hoolimata sellest, kas oled vana või noor, kogenud või algaja.”

Omaniku kinnitusele ongi kanuumatkad kõikidele sobivad. Valida saab erinevate marsruutide vahel 8 km (2,5 h) kuni

19 km (6 h). „Jõe vool on suhteliselt rahulik. Ulvist Sämini on jõgi kogu aeg sõidetav ning selline matkasuund on planeeritud just sellepärast, et siin on ülevaade saabujatest olemas. Ettevaatlik peab olema suurvee ajal, mil kogemusteta sõitjatel jõeale asja ei ole.”

Oma kogemusest oskab ta tuua näite aastast 2011,

ehk siis nn Monika järgest aastast. „Veetase oli väga kõrge. Neljast kanuust kolm läks ümber. Vool oli nii kiire, et laskime kanuudel minna oma teed. Järgmisel päeval korjasi me need suure paadiga kokku, aga aerud leidsime alles suvel ja põhimõtteliselt olid need puude otsas – veetase oli kuskil 3–4 meetrit kõrgem.”

Matkamas.

Jutujätkuks väidab Andres, et ega ta siin ise väga kanuusse ronima ei kipu vaid on rohkem juhendaja ja suunaja ning ka hooldaja ja remontija rollis ning arvab, et kui Võhandu või Türi-Tori maraton on läbitud ja 10 tundi kanuus istunud, siis on aastane kogus täis.

Kõige ekstreemseks peab Andrus üht talvist kanuumatka. „Jõgi oli ülevalt, see tähendab Ulvist lahti ja siit ka. Arvestasin, et kuskil 2 tunniga peaks seltskond sihtkohta saabuma. 4 tunni pärast helistasin. Selgus, et jõgi oli vahepeal jään, nii et lisaks tuli veel ka jääd rammida ja sõit võttis tükk maad rohkem aega, aga seltskond ise oli jumala rahul.”

Rahul ollakse ka küllastajatega, sest kogetud on ainult positiivset tagasisidet. Kuna paik asub suure maantee ääres on ka juhuslikke saabujaid, kelle riietus näiteks ei ole kõige sportlikum ja kingakontsade kõrgus ei vasta samuti treeningjalatsite standardile ja kui matkalt tagasi tulles ollakse suht sopased ja märjad, aga ikka rõõmsad ja rahuolevad, kinnitab see just seda, et OÜ Sämi Siil on üks igavesti vahva ja tore „tegelane”, kes suudab inimestel naeratuse näole tuua.

Nagu sissejuhatuses öeldud pakutakse Sämis veel ka paintball'i võimalusi, mille tunnuslauseks on „Tule pea sõpradega meelde jääv lahing!” ning mänguvariantides meeskondlikud klassikaline, lipu vallutamine, vaenlase lipu vallutamine. „Üksikesinejatele” on pakumuses viimase kangelse variant, mida tõsi küll, päris üksi siiski mängida ei saa, vaid mänguväljakul on igaüks ise enda eest väljas.

Noh ja kirsiks tordil on loomulikult ka Sämi Siili erinevad saunad, milledest kanuutajate lemmik – parvsaun – ootab teid otse vees. Samuti on kiitust kogunud puhkemaja, kus on piisavalt privaatsust ning katusealused peopidamiseks, millele pakuvad mõnusat paitust loojuva päikese kiired.

Tore on muidugi ka see, et rahvast käib ja lisaks puhkemajale jagub siin ka rohelust ja telkimiskohati. Eelmise aasta rahvarohkemaks ürituseks oli pikamaaratturite baaslaager, kus osalejaid kuskil 200 ringis.

Läbisaamist valla-ga peab Andres heaks, lisades, et üldiselt on ta omal jõul ja nõul hakkama saanud. Koostööd tehakse kõige enim Päräpõrgu puhketaluga – aktiivsed tegevused Sämis ja õõbimised vastavalt vajadusele.

Nii ongi minu arvates, aga ka erinevaid arvustusi lugedes, selge, et OÜ Sämi Siil tegutseb just nii nagu siilile kohane – targalt ja tasakaalukalt, pakub piisavalt ekstreemsust ja elamusi ning mine tea – ehk on valmis ka uuteks väljakutseteks. Igal juhul tasub nende tegemistel silma peal hoida ja tulla vaatama, sest teatavasti on oma silm kuningas.

Küsimusele mis selles töös rasket on, saan Andreselt reipa vastuse: „Rasket? Tegelikult pole midagi rasket. Puhkus võrreldes igapäevatööga!” Nii, et tulge Sämis puhkama. Mina käisin ja ei kahetse!

NB! Oluline info!

Kõht tühi?

Kui ise ei viitsi süüa teha siis aia taga asub mõnus Siili Amps, kust võimalik tellida kella 11–20 meelepäraseid ampse!

Talu elu ja talu ilu

SIRJE REBANE
kaaskirjutaja

Sellise pealkirja all tutvustab ennast Eesti Rahva Muuseumi koduleht, lisades selgituseks veel sedagi, et ... „Eestlane valmistub kogu aeg talveks.“ See ütlus iseloomustab eesti taluelu põhiolemust – oskust põhjamaises kliimas ellu jääda.

ERM külastadest on ka võimalik teada saada: Kui palju aega ja vaeva nõudsid talutööd? Kuidas koguti materjali asjade valmistamiseks? Milliseid tööriistu kasutati külates sada ja rohkemgi aastat tagasi? Kuidas saadi lauale leib ja õlu ning kuidas valmisid talurahva töö- ja pidurõivad?

Küsimusele, kuidas toimivad Eesti talud tänapäeval, oli võimalik saada vastus kümnendal avatud talude päeval, mis toimusid 20.–21. juulil, põhjendades toimuvat järgmiselt: „Avatud talude päev annab hea võimaluse näha, kuidas kasvab kodumaine toit, mida kujutab endast üks tänapäevane talupidamine või põllumajandusettevõtte ning kui mitmekesine on maaelu.“

Rakvere vallas oli avatud talude päevale registreerunud kolm talu. Alustasin ringkäiku 20. juuni pärastlõunal – siis kui tuul vihmapiilved laiali oli puhunud ja päike justkui võluvael oma soojust jagas.

1. peatus - Tammed Köögis

Taimo Tamm väliköögis. Talu lambad. FOTOD: KENDER REBANE

Tegemist on Kiviaia taluga Lepnal, kelle tegevusaladeks on hobi lamba-, küüliku- ja linnukasvatus ning väiketööstus ning täpsemaks tegevuseks käsitöö suitsuvorstid ja singid, suitsutatud kana- ja kalatooted, lihavalmistised ja hoidised. Meid tervitab mõnus ja hubane taluõu, kus külalisi jagub nii välikohvikusse, loomadega suhtlema, laste mänguväljakule, aga ka lihtsalt aiateedele jalutama. Kuna selgub, et üks Tamm – Jaanika Tamm – on parajasti köögis, saan jutule teise Tamme – Taimo Tammega, kes on küll ka köögis, aga õnneks väliköögis. Kuigi ka temal on käed-jalad momendil tööd täis ja toidutellimused ootavad, saan teada, et tegemist on Vabadussõjas osalenutele jagatud talukohaga, millega tema isiklikult on aktiivsemalt seotud vähemalt viimased 17 aastat.

Ja see, et pere on hingega asja juures, teevad talutööd rõõmuga ning ka kõigi raskuste ja väljakutsete kiuste naudivad seda, paistab välja igal sammul.

Talu pererahvas looduskosmeetikat pakkumas. FOTO: KENDER REBANE

2. peatus – Looduse Päril

Juba autost väljudes lööb ninna mõnusalt värskendav aroom. Loomulikult – tegemist on ju Karivärava külas asuva Kadakamarja taluga, kelle peamiseks tegevuseks on looduskosmeetika tootmine. Selgub, et selles valdkonnas on toimetatud juba 14 aastat ning põhioskused selle alaga tegemiseks on perenaine Marju hankinud Inglismaalt ning et põhimõtteliselt on tegemist perefirmaga.

Kõik tooted valmistatakse käsitööna vaid parimatest looduslikest õlidest ja taimsetest komponentidest. Tootevalikus on käsitööseebid, niisutavad ja toitvad tooted kehale, huuletele ja juustele.

Pererahvas on tänulik kõigile külastajatele, kes hommikusest vihmast hoolimata taluelu ja seal pakutavaga tutvuma tulid, töötubades osalesid ja ennast erinevate loodustoodetega varustasid.

3. peatus – Suure Hobuse Talu

Sõbralikkus.

Suure Hobuse talu põhitegijad.

Tegelikult küll Raja talu Katela külas. Eelinfona tutvun nende poolt pakutavaga Avatud talude kodulehel, mis lubab:

•Kohapeal kohtume maailma suurima hobusetõu, inglise raskevehobuse ehk shire'i esindajaga. See hobune avaldab teile mul-

jet nii oma suuruse kui ka iseloomuga.

•Meil on kaks prantsuse bulldogi, nendega tutvustame teid ka.

Suure Hobuse talu müügilett ja ehted.

FOTOD: SIRJE REBANE

•Avatud kohvik, kus pakume kodused pirukad, teed, kohvi, suhkruvatti.

•Kohapeal saab osta unikaalsed ehteid hobuse jõhvist.

•Sel aastal on meie talus käsitöö laat.

Nii ongi! Pühapäevasest, suhteliselt varasest hommikutunnist hoolimata, käib taluõues vilgas tegevus – hobused söövad rahulikult oma aedikus, koerad demonstreerivad sõbralikult oma võitlusvalmidust, pakutakse käsitööšokolaadi ja sefiiri ning loomulikult maitstvaid koduseid pirukaid ning muud head-paremat. Kõige selle keskel suhtlevad külalistega perenaine Nastja ja peremees Villu.

Avatud talude päeval osaletakse juba kolmandat aastat. Ka sinne pererahvas oskab maal elamisest rõõmu tunda ja on valmis seda külalistega jagama. Talu eriliseks toodanguks on ainulaadsed hobusejõhvist ehted, millede valmistamises on nad Eestis ainukesed ja nende toodang on tuntud üle maailma.

Avatud talude päevad on selleks suveks lõppenud. Sellelt väikeselt ringkäigult koduvallas tõin kaasa palju positiivseid emotsioone ning kogesin tegutsemistahet, töökust, rõõmu ja rahulolu ning südamega tehtud tööd. Aktiivne igapäevane tegevus oma valude ja võludega jätkub nii nendes kolmes, kui ka paljudes teistes Eestimaa taludes. Jõudu ja jaksu teile!

FC Rakvere United klubijalgpalli U16 II liigahooaeg on jõudnud täpselt poole peale

ANDRES PAJO
FC Rakvere United

FC Rakvere United võistkonnal sai klubijalgpalli liigahooaeg poole peale ning vahepeal käidi ära ka mainekal noorteturniiril Wasa Footballcupil Soomes.

Võistkond on oma liigas kindlalt tabeliliider. Kuuest peetud mängust, mis on olnud huvitavad ja emotsionaalsed, on kõik õnnestunud

pärast väikest suvepuhkust vastu kindla eesmärgiga võidelda välja esiliigakoht järgmiseks aastaks U17 eliitliigas. Eesmärk on teostatav, kuid nõuab poistelt suvel treenides kõvasti pühendumist ja pingutamist.

Enne suvepuhkusele minekut käidi ära mainekal jalgpallturniiril Wasa Footballcupil Soomes, Vaasas.

Selle turniiri kõik vastased olid meile täiesti uued ja tundmatud võistkonnad, seega ootasid ees väga

FC Rakvere United II koht Wasa Footballcupil 2024. a.

FOTO: FC RAKVERE UNITED

U16 II liiga									
2024									
VÕISTKOND	MÄNGE	VÕITE	VIKE	KAOTUSI	VÄRAJAD	PUNKTE			
1 FC Rakvere United (09)	6	6	0	0	25:4	18			
2 Põlva FC Lootos (09)	4	4	0	0	16:4	12			
3 Tallinna FC Flora Rohelised (09)	7	4	0	3	17:15	12			
4 Saue JK (09)	5	3	0	2	8:10	9			
5 Paide Linnameeskond (09)	6	2	0	4	17:18	6			
6 Tartu JK Tammeka Valge (09)	8	1	0	7	10:29	3			
7 Tallinna JK Legion (09)	0	0	0	0	0:0	0			
8 FC Tallinn II (09)	4	0	0	4	5:18	0			

U16 II liigatabel poole hooaja peal (kuvatõmmis, EJL)

võita. Poisid on näidanud head taset ning demonstreerinud oma jõudu ja osavust. Mängud on olnud võitluslikud, kus kokkuvõttes oleme oma tugevuse siiani maksimaalselt pannud. Liiga teisele poolajale, mille mängud algavad augustis, minnakse

põnevad mängud.

Kokkuvõttes olid kõige kõvemad ja atraktiivsemad just mängud kohaliku Wasa jalgpalliakadeemia mõlema võistkonnaga. Ühe akadeemia võistkonnaga saime alustuseks kohe mängutingimused, mis rohkem

meenutasid riisipõldu kui jalgpallimuru. Nimelt oli vahetult enne tulnud korralik paduvihm, mis uputas üle kõik palliplatsid. Meile tegelikult seekord selline veejalgpall sobis ja võtsime sellest mängust alustuseks endale väga kindla võidu. Teise akadeemia võistkonnaga pidasime maha turniiri lõpus tõelise finaalmängu. Üks meeldejäävamaid mängu oli ka Rootslaste Obbola IK võistkonnaga ja nende kohtunikuga. Kohati tuli meil platsil mängida kahe vastasega - vastasvõistkonnaga ja nende kohtunikuga. Selline olukord nõudis poistelt täielikku pingutamist,

mille tulemusena õnnestus sellest väga võitluslikust mängust tulla napi eduga siiski võitjatena välja.

Tee finaali kulges meie alagrupis viie mänguga mängitud tulemuste põhjal: neli võitu ja üks kaotus. Finaali läksime mängima siis teise kohaliku Wasa akadeemia võistkonnaga, nende uhkel Lemonsoft jalgpalliareenil. Mäng oli finaali igati vääriline - mõlema võistkonna poolt näidati väga kirglikku ja võitluslikku mängu, mis kulgedes hästi tempokas rütmis ja kus asju võeti ette puhtalt kiirusega. Lõpptulemuseks finaalis jäi meile küll kao-

Stiilinäide finaalist. WFA ja FC Rakvere United mängijad võitlevad pallivaldamise pärast.

FOTO: ANNA VATTERODT

tus 0:2, aga mänguga olime rahul. Suutsime ise panna vastase kohati korraliku surve alla ja luua häid rünnakuvõimalusi. Samas saime ka kõvasti kaitses rassida ning suutsime sealt ilusasti vastase surve alt välja tulla.

Kolm mängupäeva oli täis põnevaid ja tempokaid mängu. Kõik poisid tegid mänguplatsil häid esitusi ning näitasid oma sisu põhjanaabritele. Tasuks seekord kokkuvõttes turniirilt kõrge II koht.

Emil Open 2024 - #happy13th

ANDRES LILLEMÄGI
Näpi kooli õpetaja

19.-23. juunil toimusid Tšehhis, Brnos 13. Emil Open suvised sportmängud erilistele noortele vanuses 10-26 eluaastat. Sportlased said osa võtta järgmistest spordialadest: kergejõustik, ujumine, bocce, boccia, jalgrattasõit, lauatenis, vibusport. Sportlasi tuli võistlustele 829, kaheteistkümnest Euroopa riigist (Tšehhi, Slovakkia, Sloveenia, Bulgaaria, Horvaatia, Moldova, Ungari, Ukraina, Rumeenia, Eesti, Läti, Leedu).

Nagu viimasel kahel aastal, nii ka käesoleval, oli ka Näpi kooli kergejõustiku tüdrukul võimalus esindada Eesti koondist Emil Open mängudel. Lisaks meie tüdrukutele, Kadri Pugovkinile ja Angelika Välile, olid Eesti koondises veel ujujad Tarest, Jõgevalt ja Tallinnast

FOTOD: ANDRES LILLEMÄGI

ning kergejõustiku pois Valmar Kuul Tallinnast, Tondi koolist. Võistlused algasid eelvõistlustega, divisioneerimistega 20. juunil ja lõppesid finaali võistlustega 21. juunil, millele järgnes

autasustamistseremoonia. Valmar võitis 400m jooksu tulemusega 1.02,11 ja kaugushüppe tulemusega 4.78m. Angelika võitis kaugushüppe tulemusega 3m ja 100m jooksus jäi teiseks tulemusega 18.63. Kadri võitis kaugushüppes teise koha tulemusega 3.53 ja 100m jooksus jäi kolmandaks tulemusega 15.96. Eesti kergejõustiklased võitsid Emil Open mängudel kokku 6 medalit, millest 3 kuldset, 2 hõbedat ja 1 pronksi.

Tänavuste Emil Open suvemängude juhtlause oli #happy13 ning võistlused said avalöögi kolmapäeval, avatseremooniaga. Osalejad marssisid Brno Ülikooli staadionil, lehvitasid riigilippe ja olid õnnelikud. Aga miks oli selle aasta Emil Openi juhtlauseks #happy13? Korraldajad ütlesid, et kui jätta kõrvale tõsiasi, et osa inimesi väga muretseb arvu 13 pärast,

siis korraldajad tahtsid sel moel umbusklikud maha rahustada ja teha kõik endast oleneva, et võistlustel osalevad sportlased tunneksid end 13. Emil Openil õnnelikena. Lisapõhjuseks muidugi ka see, et 13. mängud toimusid paraolümpia-aastal, mis on parasjagu ja kõigi nende, kes paraolümpiale lähevad ja seda toetavad, suurim pidu. Korraldajad palusid kõigil, kes osalesid või toetasid Emil Open mängu, et nad koos nendega rõõmutsaksid! Sellepärast palusid nad osaleda väljakutses ja saata endast „Happy Face“ foto või video. Väljakutsest võtsid väga paljud osa saates videoid, kuidas näeb välja tõeliselt õnnelik inimene. Need videod koos meie osalejate emotsioonidega monteeritakse korraldajate poolt kokku ja saadetakse kõigile Pariisi paraolümplastele!

Juulikuu toob kodumaa põldudele Eesti kunstiklassika

Alates juulikuust ootavad üle terve Eesti avastamist seitse põldu, kuhu on üles seatud Eesti kunstnike maalide reprod. Lääne-Virumaal Kadrina vallast Jõeperest leiab Oskar Georg Adolf Hoffmanni maali „Mees vikatiga” ning Ida-Virumaal Valastes saab kaeda Anatoli Kaigorodovi „Sügist”.

Kaunid põllud on osa me igasuvisest maastikupildist ja Eesti kultuuriloost ning samamoodi on läbi aja neid vaateid osanud hinnata hulk Eesti kunstnikke. Seitsmesse Eesti paika jõuavad Ants Laikmaa, Oskar Georg Adolf Hoffmanni, Emil Musso, Silvia Jõgeveri, Konrad Mäe ja Anatoli Kaigorodovi maalid.

Põldude äärde on paigutatud maalid, mille sünnilugu on ühel või teisel moel seotud antud piirkonnaga. Kuna vanim teos pärineb orienteeruvalt 19. sajandi lõpust, saab igaüks hinna-

Valaste.

ta, kas ja kui palju erineb maalil olev põllupilt tänapäevast.

Lisaks Ida- ja Lääne-Virumaale saab erinevaid teoseid näha veel viies paigas. Lääne-Eestist leiab kaks Ants Laikmaa maali - Läänemaal saab näha Laikmaa „Ridala Maastiku” ning Saaremaal Kaalis „Viljapõld viie tuulikuga”. Tartu- ja Jõgevamaalt leiab kaks maali - Emil Musso

„Maastik” paikneb Jõgeva vallas Mooritsal ja teine, Silvia Jõgeveri „Haaslava maastik” Kastre vallas Mellistes.

Koos maalide reprodaga paigutatakse põldudele ka infotahvlid, kust on võimalik lugeda, millist põllukultuuri sellel põllul kasvatatakse, millal toimub külv ja saagikoristus ning kes põllu eest hoolitseb.

Maalid jäävad nähtavale augusti lõpuni.

Eesti inimeste poolt juba avastatud maale leiab sotsiaalmeedias teemaviite #kultuuripõld abil. Aktsiooniga juhib põllumajanduse olulisusele ja põllumeeste rollile tähelepanu BASF Agro Eesti. Taiesed valiti koostöös Eesti Kunstimuseumiga.

MIRJAM MÄESALU

Naha suvise hoolduse päästerõngad

Nahk on keha esmane kaitsekiht välisärritajate vastu, seega tuleb suvel kohendada oma näohooldusharjumusi vastavalt ilmale.

Keha kaotab suvel palava ilmaga tavapärasest rohkem niiskust, mis on eriti probleemne kuiva ja tundliku nahatüübi puhul.

Päikesepõletuse leevendamine

Kosmeetikakonsultandi kinnitusele on päikesekreemi valikul kõige olulisem

valida oma nahatüübile vastav toode. Päikesepõletus võib jätta naha punaseks, soojaks ja valulikuks. Rasketel juhtudel võib see põhjustada villide teket, palavikku, külmavärinaid, peavalu ja üldist haigus- tunnet. Päikesepõletuse tagajärjel hakkab nahk maha kooruma umbes nädala pärast. Apteegis on olemas spetsiaalsed tooted, nagu Burnjel geel, mis on kohe- se toimega kiire põletuse leevendaja.

Päikesekaitse 10 põhieeglit lastega puhkamisel:

1. õigete päikesekaitsevahendite kasutamine;
2. mitte liiga pikalt järjest päikese käes viibimine;
3. keskpäeval ajal päikese vältimine;
4. kaitse lapsi päikese eest puuvillasest või linasest materjalist riietusega;
5. kuni kuuekuustel lastel otsese päikese vältimine;

6. kasuta päikesekaitsekreemi vastavalt märgistusel toodud juhiste;
7. vali kõigile perekonnaliikmetele sobiv päikesekaitsekreem;
8. kanna kreemi nahale vahetult enne või kuni 30 minutit enne päikese kätte minekut, lisaks pärast ujumist;
9. ära hinga pihustatavat päikesekaitsekreemi sisse;
10. pese kreem õhtul enne magamaminekut maha.

BENU APTEEGID

RAAMATU-UUDISED

Sõmeru raamatukogu direktor Ene Tamm soovitab

Katarina Widholm „SÜDAMETUKSED”, „SOOJAD KÄED”

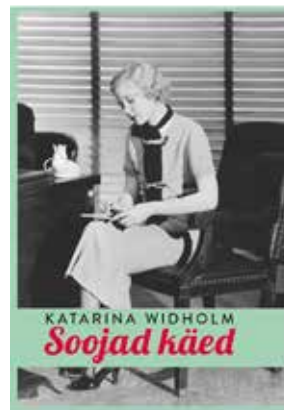
Katarina Widholm on Rootsi autor ja tema raamatud sobivad hästi puhkuse ajal lugemiseks. Raamatute tegevus toimub Rootsis. „Südametuksed” tegevus algab 1937. aasta lõpus. Teine osa, „Soojad käed”, viib lugeja teise maailmasõja aega.

Peategelane Betty Lind on neiu Rootsi väikelinnast, kes läheb Stockholmi doktoripere koduabiliseks. Lühikese aja jooksul muutub Betty elu pöördeliselt.

Widholm kujutab elu 1940. aastate Rootsis väga tõetruult, lugu on tempokas ja kaasaharav, nii et raamatuid on raske käest panna.

Teosed on autori esimesed täiskasvanutele kirjutatud raamatud. Oma intervjuus ütleb Widholm, et on plaaninud kirjutada kokku neli raamatut ja tegevus jõuab välja 1957. aastasse.

Ka Sõmeru raamatukogu lugejad on raamatud väga hästi vastu võtnud.

Inga Lunge „NORA LÄHEB KOOLI”

Vahva lugemine nii lastele kui lastevanematele. Nora on nüüd aeg kooli minna ja terve pere elab sellele kaasa. Kui koolikatsed läbitud, algabki kooliaeg. Selgub, et kool ei tähenda ainult õppimist, seal on peidus palju enamat: uued sõbrad, kiuslikud poisid, üksteisega arvestamine. Saad teada, mida jagub Nora esimesse kooliaastasse.

Raamat on eriti sobiv ettelugemine kooliteed alustavale lapsele.

RATTAORIENTEERUMINE KIRJU LIBLIKA SUVI

24.08.2024

START kell 11.00

RAKVERE VALLAVALITSUSE EEST

VÕISTLUSKLASSID: PERE ja SPORT

3-4 LIIKMELISED VÕISTKONNAD

Täpsem info: FB - Rakvere valla sport

Registreerimine: marco.aitman@rakverevald.ee

MÄGEDE JOOKS

FINIŠ

11.08 kell 11.00 KÕRGEMÄEL

Vanuseklass ja distants 1,2 km
P.T kuni 14

Vanusegrupid ja distants 2,1 km:
P.T kuni 16
M.N 17-39
M.N 40+

Registreerimine kohapeal. Käsitsi ajavõtt

Üsainfo: Marco Aitman 5147938 marco.aitman@rakverevald.ee FB: Rakvere valla sport

Tervisejooks ja -kõnd

11.juuli LEPNA raamatukogu

08.august UHTNA staadion

19.september SÕMERU suusamaja

Algus kell 18.30

Liigume ühiselt mõned kilomeetrid

Üsainfo: Marco Aitman 5147938
marco.aitman@rakverevald.ee
FB: Rakvere valla sport

Mis saab põllumajandusest siis, kui tuleb jälle kehv saagiaasta?

BRIT PADJUS
Swedbanki
põllumajandussektori juht

Põllumajandussektoris tegutsejad on nagu osavad kaskadöörid, kes Ameerika mägedel kihutades võtavad tõuse ja languseid ning hoiavad hinge kinni, et vagun vaid rööbastel püsiks. Volatiilsus on sektorit iseloomustav märksõna, millest ei saa üle ega ümber. Seepärast on hea aeg-ajalt küsida, et mis siis kui ...

2014. ja 2015. aastat iseloomustas erakordselt madal piima hind, õnneks oli hea saak 2015. aastal toeks. 2016. aasta vihmad viisid aga saagikuse väga madalale ega võimaldanud külvata piisaval hulgal talivilja ja 2018. aasta rekordpõud tõi lausa viimase kümne aasta madalaima saagi. Vene agressioonist tingitud väetiste hinnatõusu kompenseerisid küll kõrgemad vilja hinnad, kuid 2023. aasta põud (mis polnud õnneks nii hull kui 2018. aastal) tõi saaginumbri jälle alla. Kõik eeltoodu on vaid viimase kümne aasta lühikokkuvõte.

Hoolimata suurest volatiilsusest on põllumajandussektor Swedbanki üks prioriteetsematest sektoritest ning proovime igati kaasa aidata põllumeeste rahaasjade korrahoidmisele. Swedbanki osakaal põllumajanduse finantseerimises on juba üle 40% ning nii on meil üsna hea ülevaade sellest, mis sektoris toimub ja kus on suuremad murekohad. Finantseerimisotsuseid

me pelgalt mõne hea või halva aasta põhjal ei tee, võtmetegur on pikaajaline rahateenimise võime. Küll on meil võimalik aidata põllumehi ka selle kaudu, kui mängime pangale teadaolevate andmetega ja üldistades läbi erinevaid stsenaariume, mis võivad sektorit ees oodata, kui mõni tegur radikaalselt muutub. Just seda ka hiljuti tegime.

Pikaajalise rahateenimise võime arvutamisel lähtume näiteks teraviljakasvatavate puhul minimaalselt viimase viie aasta keskmisest saagikusest, piimatootjate puhul konkreetse karja efektiivsuse näitajatest. Pikaajaline rahateenimise võime on aluseks ettevõtte võimaliku laenukoormuse arvutamisel. Kuid lisaks „keskmisele“ aastale tuleb aru saada ka sellest, mis juhtub halbadel aegadel ning kuidas on võimalik ettevõttel oma kohustustega toime tulla siis, kui kõik ei lähe ootuspäraselt.

Kui tänavune aasta sarnaneks 2023. aastaga, siis võiks veidi alla kolmandiku põllumajandussektori klientidest vajada mõningast abi. Enamjaolt poleks tegemist suurte muudatustega. Võimalik, et tuleks pidada läbirääkimisi hankijatega, viia laenulepingu agressiivne maksegraafik tavapärasele tasemele ja muud sarnast. Suuremad probleemid oleksid vaid üksikute põllumeestel. Mis neid kliente iseloomustab? Enamasti on neil rahateenimise võime hektari kohta madalam kui teistel, omandis maad on vähe ja finantskohustuste maht

liialt suur. Kuivõrd põllumaa hind on tõusnud, on vähe maaomandi korral lisanduva hektari ost kapitalimahukas ja muudab võlakoormuse kiiresti suureks. Kahjuks aga ei saa põllult maa hinna kasvuga võrdelises väärtuses rohkem saaki ning paraku ei vähene ka kulude maht.

Kuidas pikema languse ajal vastu pidada?

Planeeri rahavoogusid. Jälgi pidevalt, kust pärinevad ettevõtte rahalised vahendid ja millele neid kulutad. Mängi paberil läbi kõikvõimalikud stsenaariumid, ka kõige negatiivsemad (kulude hüppeline kasv, ülimalad müügihinnad) ning vaata, kas ka kõige raskemates tingimustes jäävad rahavood positiivseks või tuleb otsida täiendavaid tulusid ja kärpida kulusid.

Suhtle partneritega, kes on Sinu ettevõtte kõige olulisemad. Proovi kiirendada raha kättesaamist koostööpartneritelt või taotle pikemat maksetähtaega tarvikute eest tasumiseks. Kindlasti hinda, kui kalliks sellised lahendused kujunevad. Tarvikute müüjate aastaintress on enamasti panga omast kõrgem. Raskuste tekkimisel pöördu panga poole varakult, et arutada abistamise võimalusi.

Vaata kasutamata ressursid üle. Kui Sul seisab kusa-gil mõni ressurss jõude, siis vaata üle, äkki õnnestub see oma hüvanguks tööle rakendada. Äkki seisab metsa- või põllumaa niisama? Kui nii, siis saab selle näiteks välja rentida. Kui

omal ajal soetatud põllutöömasin on liiga võimas, võib ka ökonoomsema vastu vahetada või teenust sisse osta. Võimalus on ka leida masinatele paremaid rakendusviise ja pakkuda hoopis ise teenust. Vaata üle laenude ja liisingute tagasimaksegraafikud.

Põllumaade tagatisel on Swedbank valmis pakkuma 30-aastase tagasimaksegraafikuga laene. Enamjaolt on laenud võetud ammustel aegadel ja neil on suured igakuised mak-sed. Kui ettevõtte finantskohustused on võetud ühest pangast, on pangal võimalik ettevõtjat paremini aidata. Kui kohustused jagunevad mitme finantsasutuse vahel, peab põllumees läbirääkimisi pidama mitme osapoolega ning nii võib olla raskem kokkuleppeid saavutada. Kui põllumajandustootja rahavood on lühiajaliselt prognoositust väiksemad, saab pank anda laenude põhiosade teenindamiseks maksepuhkust. Maksepuhkust antakse nende varade vastu, mis ei ole kiiresti amortiseeruvad.

Viljakoristus on mõnes piirkonnas juba alanud ja on näha, et sellel aastal tuleb tõenäoliselt keskmisest parem vilja-aasta. Põllumees aga teab, et kõik aastad pole vennad. Ilmaolusid me eriti mõjutada ei saa, kuid see-eest saame aeg-ajalt üle vaadata oma finantsvõimekuse ja ootamatutest olukordadest tingitud potentsiaalsed stsenaariumid. Siinkohal saab pank olla abiks ja selle mõtteharjutuse Sinuga koos ette võtta. Kui tunned, et vajad abi, pöördu julgelt.

Vallavalitsuses otsustati

12. juuni

• Rakvere valla eelarvest eraldati toetust kolmele mittetulundusühingule jaanitulede korraldamiseks: Mit-tetulundusühingule Lasila Küla 1500 eurot, Meie Energiale 905 eurot ja MTÜ Ubja Külaselts Linda 1700 eurot.

3. juuli

• Väljastati ehitusluba Salu kinnistule mänguväljaku rajamiseks.
• Anti kasutusluba Vesiliku tn 7 asuvale 2-korteriga elamule.
• Väljastati projekteerimistingimused Saare autoremondi-töökoja laiendamiseks.
• Eraldati toetust mittetulundusühingule Uus Uhtna 375 eurot discgolfiraja hooldamiseks.
• Vähendati Keldri teel suurimat lubatud sõidukiirust.
• Seati OÜ Elektrilevi kasuks Lepna kergteele sundvaldus.
• Anti Eesti Geoloogiateenistusele nõusolek mõõteseadme paigaldamiseks valla maale.

10. juuli

• Anti kasutusluba Sambliku tn 10 asuvale üksikelamule.

17. juuli

• Mitte eraldada toetust Rakvere valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks.
• Vabastada isik ajutiselt korraldatud jäätmeveoga liitumise-st.
• Parandati ebatäpsus Rakvere vallavalitsuse 19.06.2024 korralduses nr 210.
• Anda ehitusluba Kullerkupu üksikelamu püstitamiseks.
• Väljastada kasutusluba Haljala tee 5 gaasitorustikule.
• Vähendada suurimat lubatud sõidukiirust Künka teel.
• Anda toetust Mittetulundusühingule Caaro SK.

KATRI KOITVER
vallasekretär

Volikogu kehtestas 2025. aastaks maamaksumäärad

Rakvere valla haldusterritooriumil kehtestatakse maa-maksumäärad vastavalt maasihtotstarbegruppidele alates 1. jaanuarist 2025. a järgmiselt:

1) elamumaa ja maatulundusmaa õuemaa kõlviku maamaksumäär on 0,5% kehtivast maamaksustamishinnast aastas;
2) maatulundusmaa maamaksumäär on 0,5% kehtivast maa maksustamishinnast aastas;
3) muu sihtotstarbega maa maamaksumäär on 1% kehtivast maa maksustamishinnast aastas.

Kinnisasjade müük

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade müü-miseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 14.08.2024. Täpsemat informatsiooni saab Maa-ameti kodulehelt aad-ressiga www.maaamet.ee või oksjonikeskkonnas aadressil <https://riigimaaoksjon.ee>.

SPORTMÄNGUD LASTELE

03.juuli - kell 16.00 UHTNA staadion
10.juuli - kell 14.00 UBJA korvpalliplats
17.juuli - kell 14.00 LASILA korvpalliplats
31.juuli - kell 16.00 VAEKÜLA korvpalliplats
07.august - kell 14.00 VELTSI korvpalliplats
14.august - kell 14.00 SÖMERU staadion
21.august - kell 14.00 LEPNA korvpalliplats

Lisainfo: Marco Aitman 5147938
marco.aitman@rakverevald.ee
FB: Rakvere valla sport

RAKVERE VALLA ARENGUKAVA 2019-2035, RAKVERE VALLA TEEDE ARENGUKAVA 2019-2035 JA EELARVESTRAATEGIA 2025-2028 AVALIK VÄLJAPANEK

05.08-23.08.2024

Avaliku väljapaneku kestel on igaühel õigus esitada eelnõude kohta ettepanekuid

- veebilehel www.rakverevald.ee
- paberkandjal Rakvere valla raamatukogudes (Sõmerul, Uhtnas, Lepnal)

Ettepanekute avalik arutelu toimub 29.08.2024 kell 18:00 Rakvere Vallavalitsuses Kooli 2 Sõmeru alevik

Rohkem informatsiooni siiri.kohver@rakverevald.ee

22 AUGUST KELL 15.00

HEI NOOR, KUTSUN SIND KOHTUMA AMETNIKUGA

TULE KÜSI, KUULA JA ARUTLE...

Sind kindlasti huvitab, mis sinu kodukohas juhtuma hakkab?

Mis uuendusi ootab ees Sõmeru suusa- ja kergumägi?

Kas Sõmerule rannaala tuleb?

Mis saab Puiestee keskvaljakust?

SIIRI

SANDRA

MARCO

Sõmeru Noortekeskuses

HELISEV PEETER KÄLJUMÄE
KATRIN LEHISMETS JÄLZBURG
MUUSIKALINE JALUTUSKÄIK LÄBI SÄRAVA SALZBURGI

Etendus kahes vaatuses.
Kohapeal kohvik JK
Cateringilt.

Sõmeru Keskusehoones
16.august kell 19.00

Pilet 15.-

Kohtade broneerimine telefonidel 53300288, 53364604.
Piletid tuleb välja osta hiljemalt 9. augustiks Sõmeru raamatukogust E-R kella 10-18

SEINAMAALINGU KAVANDI KONKURSS

SINU KUNSTITEOS VÕIB HAKATA KAUNISTAMA JUUST BEDA KIVISEINA

KAVANDEID
OOTAME KUNI
07.08.2024

e-mailile oxana@rakverevald.ee või too Sõmeru Noortekeskuse postkasti (paberkanjal kavand pane ümbrikusse)

Koos kavandiga esita:
töö autori ees- ja perekonnanimi, telefoni number
töö nimetus
töö lühikirjeldus (1-2 lauset)

Info: e-mail oxana@rakverevald; telefon 5301 5577

Discgolfi võistlus lastele ja algajatele
Uhtna discgolfi park

15.august
kell 18.00-20.00

Vanuseklassid:
kuni 15 aastased
16 ja vanemad

Lisainfo: Marco Aitman 5147938 marco.aitman@rakverevald.ee FB: Rakvere valla sport

Tuul nii tasa puude ladvus liigub,
linnud unelaulu laulavad ...

Mälestame

JAANUS KOLMRIST 17.05.1972–25.06.2024 Näpi
LIINE MUSIK 25.09.1934–26.06.2024 Vaeküla
AUGUST LIIMA 16.06.1937–13.07.2024 Uhtna
UUDU TALI 16.12.1951–15.07.2024 Sõmeru

21. SEPTEMBRIL 2024

MAAL ELAMISE JA KODUKOHVIKUTE PÄEV RAKVERE VALLAS

Armas Rakvere valla elanik, võta kampa naabrinaine, sõber või lihtsalt kambajõmm ja ava üks omanäoline **KODUKOHVIK**

Vahet ei ole kas elad majas, korteris või soovid tutvustada oma vahvat töökollektiivi, kõik on oodatud. Registreerides märgi ära kohviku nimi, asukoht ja lahtioleku aeg. Anna oma kohvikust märku enne 10. augusti.

Info ja registreerimine:
reelika.kirsipuu@rakverevald.ee

RAKVERE VALLA NOORTEVOLIKOGU esitleb

SUVINE katusokino

SÕMERU LOODUS- JA TEHNIKAMAJA TERRASSIL

MÄNGITAV FILM
"VIGASED PRUUDID"

TEISIPÄEV | KELL 21.00
13 AUGUST | TASUTA!

KOHAPEAL RAKVERE VALLA NOORTEVOLIKOGU KOHVIK AVATUD ALATES 20.00

PS! KEHVA ILMA KORRAL TOIMUB KINO Keskusehoones!

03.08 KELL 10.00 EST RX

KEHALA RINGIL

GREENPRO KARIKATELE

EESTI MEISTRIVÕISTLUSTE 5. ETAPP

RALLIKROSSIS

INFO ESTRX.EU PILET 16.-, ALLA 12-AASTASED TASUTA

Nii palju ilmas on soove,
nii palju ilmas on head,
nii palju ilmas on rõõme
neist parimad saama, sa pead

Õnnitleme augustikuu juubilate ja sünnipäevalisi

95. sünnipäeval
ERIKA NIILOP Uhtna
VALENTINA SEMJONOVA Ubja

93. sünnipäeval
HELVI METSPALU Sõmeru
NADEŽDA EINASTE Raudvere

92. sünnipäeval
SILVIA KELK Näpi

91. sünnipäeval
HEIJAM LAUD Mädaapea
UNO INNO Karitsa

88. sünnipäeval
LUULE SUURKAEV Levala
HELBE-MAI MÄE Koovälja

87. sünnipäeval
ILANJA ŽUBKOVA Ubja
ARNO KRUUSER Sõmeru

86. sünnipäeval
ILME TALU Päide

84. sünnipäeval
REIN PLÖKS Näpi
LILJA KUIVARI Taaravainu

83. sünnipäeval
MALLE KUKKEUS Rahkla
KALEV LEIPALU Veltsi
LJUBOV MIHHAILOVA Näpi
GALINA SATS Veltsi

82. sünnipäeval
PILVE BAUM Aresi
KÜLLI-ERIKA PROOSA Sõmeru

81. sünnipäeval
HANS KUUSKLER Levala

75. sünnipäeval
ALVAR SUNE Rägavere

70. sünnipäeval
RIINA VEITMANN Sõmeru
LAIDI JÄRVELT Kohala
VELJO KALDA Eesküla
DINA LOOG Lepna
ILSE LILLEPUU Roodevälja
MAIMU LALLO Kohala

Kõik maailma, mured kaovad
iga kord, kui ta teile naeratab.

*Dalju õnne, uued
valla kodanikud!*

TIMOFEY Kohala
MIIA ADELE Ussimäe

VI Vaba Rahva Tants
20. augustil kell 15.00 Uhtna külaväljakul

Simman ansambliga
Ahoi

#vurpärane
Lisainfo:
sirjerebane@uhtna.edu.ee
või tel. 5175262
Toetustab
Rebasemänniku Catering

Tantsime taas
Eesti Vabariigi,
publiku ja iseenda
rõõmuks, auks ja
uhkuseks.